

Mokytojų vadovas

naudoti

Com4AgriPlant mokymo kursams

Co-funded by
the European Union

Turinys

Įvadas	3
2. Mokymo kursas ir mokymo programa	5
2.1 Pasirengimas prieš kursą	5
2.2 Įvadas į sesijas	10
2.3 Įvadas į mokymo turinį	15
3. Mokymo turinys ir veikla	17
4. Mokymo kurso įvertinimas	21
4.1 Įsitraukimas ir dalyvių pasitenkinimas	21
4.2 Žinių ir požiūrio pokyčiai	24

Ivadas

„Com4AgriPlant“ mokytojų vadovas skirtas padėti mokytojams, suaugusiųjų švietėjams, žemės ūkio konsultantams ir lektoriams rengti įdomius ir veiksmingus mokymo kursus apie augalininkystę ir tvarią mitybą. Nesvarbu, ar dirbate su ūkininkais, siekiančiais pereiti prie augalinės žemdirbystės, ar su vartotojais, besidominčiais tvaraus maisto pasirinkimu, ar su specialistais, propaguojančiais tvarumą, šiame vadove pateikiama struktūra, išteklių ir metodikos, reikalingos siekiant palengvinti veiksmingą mokymąsi.

Šio mokymo kurso pagrindas - „Com4AgriPlant“ mokymosi medžiaga, kurią sudaro struktūrizuotas mokymosi turinys, „PowerPoint“ pristatymai, interaktyvi veikla ir komiksų rinkinys, skirtas supaprastinti sudėtingas sąvokas ir padidinti įsitraukimą. Šiame vadove mokytojams patariama, kaip efektyviai įgyvendinti mokymo sesijas, pritaikyti turinį skirtingoms auditorijoms ir užtikrinti, kad mokymasis būtų ir informatyvus, ir praktiškas.

Kam skirtas šis vadovas?

Vadovas skirtas švietimo, konsultavimo paslaugų ir žemės ūkio mokymo specialistams:

- **Suaugusiųjų švietėjai ir instruktoriai**, dirbantys suaugusiųjų švietimo organizacijose, ypač dirbantys su ūkininkais ir vartotojais.
- Vietos ir regionų plėtros agentūrų **konsultantai**, teikiantys paramą tvariam perėjimui prie žemės ūkio, taip pat vartotojų asociacijos, etiškos ir sąžiningos prekybos organizacijos, aplinkosaugos NVO, vartotojų teisių mokytojai, socialinės ekonomikos tinklai, maisto ir žemės ūkio kooperatyvai - visi jie siekia skatinti etišką vartojimą, tvarumą ir vartotojų apsaugą.
- **Žemės ūkio konsultantai**, padedantys ūkininkams taikyti naują tvarią praktiką.
- **Lektoriai** žemės ūkio mokyklose, rengiantys naujos kartos specialistus augalininkystės ir tvaraus ūkininkavimo srityje.

Mokymų tikslas - suteikti maisto gamintojams ir vartotojams žinių ir įgūdžių, kad jie galėtų priimti pagrįstus sprendimus dėl tvaraus ūkininkavimo ir augalinės mitybos.

Kaip organizuojamas mokymo kursas?

„Com4AgriPlant“ mokymo kursas sudarytas pagal modulinę struktūrą, todėl mokytojai gali pritaikyti turinį konkrečiai auditorijai. Mokymai suskirstyti į penkias pagrindines temas, kurių kiekviena apima esminius augalininkystės ir mitybos aspektus. Šios temos suskirstytos į mokymosi skyrius, kurie vėliau suskirstyti į 13 mokymo sesijų, kurių kiekviena trunka 90 minučių. Kiekvieną sesiją sudaro:

- **Teorinis mokymasis** per komiksus, pristatymus ir vadovaujamas diskusijas.

- **Interaktyvi veikla**, pavyzdžiui, grupinės užduotys, atvejo analizė ir problemų sprendimo užduotys.
- **Vertinimo komponentai**, skirti įvertinti žinių išsaugojimą ir dalyvių įsitraukimą.

Mokymų vadovai gali vadovautis iš anksto parengtomis sesijomis arba pritaikyti turinį, pasirinkdami tinkamiausias sesijas, atsižvelgdami į auditorijos patirtį, poreikius ir mokymosi tikslus.

Kodėl komiksai?

Išskirtinis ir novatoriškas „Com4AgriPlant“ mokymo elementas yra **komiksų, kaip suaugusiųjų mokymo priemonės, naudojimas**. Šie vaizdiniai pasakojimai padeda supaprastinti sudėtingas sąvokas, didina įsitraukimą ir pateikia realaus pasaulio scenarijus, su kuriais dalyviai gali susipažinti. Komiksai naudojami kaip diskusijų užuomazgos, todėl mokymų vadovai gali sužadinti kritinį mąstymą ir paskatinti dalyvius susieti siužetą su savo asmenine ir profesine patirtimi.

Mokytojams, norintiems iširti geriausią komiksų naudojimo ugdymo įstaigose praktiką, pagal projektą parengtoje mokymosi metodikoje pateikiamos praktinės rekomendacijos, kaip integruoti vaizdinius pasakojimus į mokymus. Įtraukdami komiksus kartu su teoriniu mokymusi ir interaktyvia veikla, mokytojai gali sukurti dinamišką ir paveiklį mokymosi patirtį.

Kaip naudotis Šiuo vadovu?

Šis vadovas yra žingsnis po žingsnio vadovas mokytojams, kuriame pateikiama:

- **Pasirengimo prieš kursą** gairės, padedančios mokytojams pritaikyti užsiėmimus skirtingoms dalyvių grupėms.
- **Išsamios sesijų programos**, įskaitant struktūrizuotus pamokų planus, rekomenduojamą veiklą ir diskusijų taškus.
- **Nuorodos į visą reikalingą medžiagą**, įskaitant „PowerPoint“ pristatymus, komiksus ir papildomus mokymosi išteklius.
- **Vertinimo įrankiai**, skirti įvertinti dalyvavimą ir žinių įgijimą, siekiant užtikrinti mokymo veiksmingumą.

Naudodamiesi šiomis priemonėmis, mokymų vadovai gali drąsiai vesti įdomius ir informatyvius užsiėmimus, pritaikydami turinį auditorijai ir maksimaliai padidindami augalininkystės ir vartojimo švietimo poveikį.

2. Mokymo kursas ir mokymo programa

„Com4AgriPlant“ mokymo kursas - tai struktūruota programa, skirta suteikti išsamių žinių ir praktinių priemonių pedagogams, siekiantiems skatinti augalininkystę ir mitybą. Pagal sistemingą mokymo programą kursas skirtas įvairių suaugusiųjų auditorijų, įskaitant ūkininkus, vartotojus ir pedagogus, poreikiams tenkinti. Jame pabrėžiama pusiausvyra tarp teorinio turinio ir interaktyvaus dalyvavimo, užtikrinant, kad dalyviai įgytų ir fundamentalių žinių, ir praktinių įgūdžių. Mokymo programa remiasi išsamiais šaltiniais, įskaitant komiksus, „PowerPoint“ pristatymus ir praktinę veiklą, todėl sudėtingos sąvokos tampa prieinamos ir suprantamos.

Pagrindinė mokymo programos dalis - penkios pagrindinės *temos*, iš kurių kiekviena apima kelis *skyrius*, kuriuose išsamiai nagrinėjamos konkrečios temos, pavyzdžiui, tvaraus ūkininkavimo praktika, augalinė mityba ir veiksmingos rinkodaros strategijos. Šie skyriai sklandžiai integruoti į 13 *sesijų*, kurių kiekviena trunka 90 minučių, todėl mokymasis yra modulinis ir lankstus. Mokymų vadovai skatinami pritaikyti kurso turinį ir sudėtingumą prie unikalių dalyvių poreikių, taip skatinant visapusišką ir paveiklą mokymosi patirtį.

Šis skyrius yra praktinis vadovas mokymų vadovams, kuriame žingsnis po žingsnio pateikiamos įžvalgos apie pasirengimą prieš kursus, užsiėmimų planavimą ir turinio pateikimą. Tolesniuose poskyriuose pateikiamos išsamios rekomendacijos, kaip pritaikyti kursą skirtingoms auditorijoms, parinkti tinkamus užsiėmimus ir įgyvendinti įtraukiančią ir vertinamąją mokymosi veiklą.

2.1 Pasirengimas prieš kursus

Kad „Com4AgriPlant“ mokymo kursas būtų sėkmingas, labai svarbu veiksmingai pasirengti prieš kursą. Mokymų vadovams tenka pagrindinis vaidmuo pritaikant programą prie konkrečių tikslinės auditorijos - ūkininkų, vartotojų ar pedagogų - poreikių. Šis pasirengimas užtikrina, kad kursų turinys būtų aktualus, įdomus ir paveikus. Kad tai pasiektų, mokytojams patariama laikytis struktūruoto požiūrio, kuris apima auditorijos supratimą, turinio parinkimą ir pritaikymą, susipažinimą su kurso medžiaga ir veiksmingą logistikos planavimą.

Mokymo kursas sudarytas iš trijų pagrindinių elementų: **temų**, **skyrių** ir **sesijų**. **Temos** - tai plačios teminės sritys, pavyzdžiui, augalininkystė, mityba arba rinkodara. Kiekvienoje temoje esančiuose **skyriuose** gilinamasi į konkrečias temas, išsamiai nagrinėjamos rašytiniu turiniu ir vaizdinėmis priemonėmis paremtos temos. Šie skyriai sudaro pagrindą **sesijoms**, kurios sujungia kelis skyrius į vientisą 90 minučių trukmės mokymosi patirtį. Kiekviename užsiėmime derinami teoriniai mokymai ir interaktyvi veikla, todėl sudėtingos sąvokos tampa prieinamos ir skatinamas aktyvus dalyvavimas. Mokymų vadovai turėtų atidžiai peržiūrėti šiuos elementus, kad jų pasirinkimą suderintų su dalyvių poreikiais, patirties lygiu ir mokymosi tikslais.

Vienas novatoriškiausių „Com4AgriPlant“ mokymo kurso aspektų - **komiksų, kaip mokymosi priemonės, integravimas į suaugusiųjų švietimą**. Komiksai naudojami sudėtingoms idėjoms supaprastinti, smalsumui sužadinti ir dalyviams interaktyviau bei suprantamiau įtraukti. Kiekvienas komiksas yra susijęs su pagrindinėmis sesijos temomis, todėl pateikiamas vizualus pasakojimas, papildantis teorinį turinį. Mokymų vadovai raginami naudoti komiksus kaip diskusijų pradžią, nukreipdami dalyvius refleksiniais klausimais, kad šie susietų siužetą su realiu pritaikymu. Toks metodas ne tik padeda geriau suprasti, bet ir sukuria dinamišką bei malonią mokymosi aplinką.

Mokytojams, kurie nori geriau suprasti, kaip veiksmingai naudoti komiksus mokant ir įvairiose mokymosi aplinkose, projekto metu parengta [mokymosi metodika](#) siūlo išsamias gaires. Šiame leidinyje pateikiamos strategijos, kaip įtraukti komiksus į užsiėmimus, skatinti įsitraukimą ir užtikrinti, kad jie taptų tiltu tarp teorijos ir praktikos. Remdamiesi mokymosi metodika, mokytojai gali atskleisti visą šios naujoviškos priemonės potencialą, kad įkvėptų ir motyvuotų dalyvius.

Galiausiai, logistinis pasirengimas yra labai svarbus kursų sėkmei. Mokymų vadovai turėtų nustatyti mokymo būdą (asmeninis, virtualus ar mišrus) ir pasiruošti visą reikiamą medžiagą, įskaitant sesijų gidus, „PowerPoint“ prezentacijas ir papildomus išteklius. Šiuo tikslu instruktoriams rekomenduojama naudotis [e. mokymosi platforma „Com4AgriPlant“](#) ir gauti veiksmingą pagalbą iš jos. Apgalvotai planuojant sesijas - derinant teorinį mokymą su interaktyvia veikla - užtikrinama visapusiška mokymosi patirtis. Efektyvus kursų viešinimas ir aiškus išankstinis dalyvių informavimas apie jų tikslus taip pat sudaro prielaidas sėkmei. Atlikę šiuos parengiamuosius veiksmus, mokymų vadovai bus pasirengę parengti patrauklią ir paveikią mokymo programą, kuri įgalins dalyvius priimti augalinės žemdirbystės ir mitybos praktiką.

Siūlomi parengiamieji veiksmai prieš „Com4AgriPlant“ mokymo kursą

1. Supraskite auditoriją. *Atsižvelkite į dalyvių žinias ir patirties lygį, kad pritaikytumėte kurso medžiagos sudėtingumą.*

Pradėkite nuo dalyvių patirties ir poreikių analizės. Ar jie yra ūkininkai, pereinantys prie augalinės žemdirbystės, vartotojai, besidomintys augaline mityba, ar pedagogai, siekiantys skleisti informaciją? Suprasdami jų ankstesnes žinias, patirtį ir lūkesčius, galėsite pritaikyti kurso turinį prie jų žinių ir interesų lygio.

2. Temos parinkimas ir pritaikymas. *Pritaikykite mokymosi veiklas ir išteklius, kad jie atspindėtų realaus pasaulio scenarijus ar iššūkius, su kuriais susiduria dalyviai.*

Peržiūrėkite šiame vadove pateiktą išsamų temų ir skyrių sąrašą. Pasirinkite temas, kurios labiausiai atitinka jūsų dalyvių tikslus, nesvarbu, ar jose kalbama apie ūkininkavimo praktiką, maistinę naudą, ar rinkodaros strategijas. Pritaikykite pasirinktas temas įtraukdami realius scenarijus, iššūkius ar pavyzdžius, kurie atitinka dalyvių patirtį.

3. Susipažinkite su mokymosi turiniu. *Ypatingą dėmesį skirkite kiekvienos sesijos struktūrai ir konkretiems mokymosi tikslams.*

Kruopščiai išnagrinėkite „Com4AgriPlant“ mokymosi turinį, kurį sudaro komiksai, „PowerPoint“ prezentacijos ir išsamūs sesijų vadovai, taip pat įtraukti į „Com4AgriPlant“ e. mokymosi platformą. Ypatingą dėmesį skirkite kiekvienos sesijos struktūrai ir apibrėžtiems mokymosi tikslams. Be to, peržiūrėkite kurso mokymosi metodiką, kad suprastumėte, kaip palengvinti įsitraukimą ir užtikrinti aktyvų mokymąsi naudojant komiksus.

4. Planuokite logistiką. *Sudarykite užsiėmimų tvarkaraštį, užtikrindami pusiausvyrą tarp teorinio mokymo ir interaktyvios veiklos.*

Nuspręskite, koku būdu teikti mokymą: asmeniškai, virtualiai ar mišriu formatu. Paruoškite visus reikiamus techninius ir logistinius išteklius, pavyzdžiui, kompiuterius, projektorius ar vaizdo konferencijų platformas. Apgalvotai suplanuokite užsiėmimus, derindami teorines pamokas ir interaktyvią veiklą, kad išlaikytumėte dalyvių įsitraukimą.

5. Reklamuokite kursą. *Jei reikia, naudokite reklamines priemones, pavyzdžiui, skrajutes, el. laiškus ar socialinę mediją, kad pasiektumėte potencialius dalyvius.*

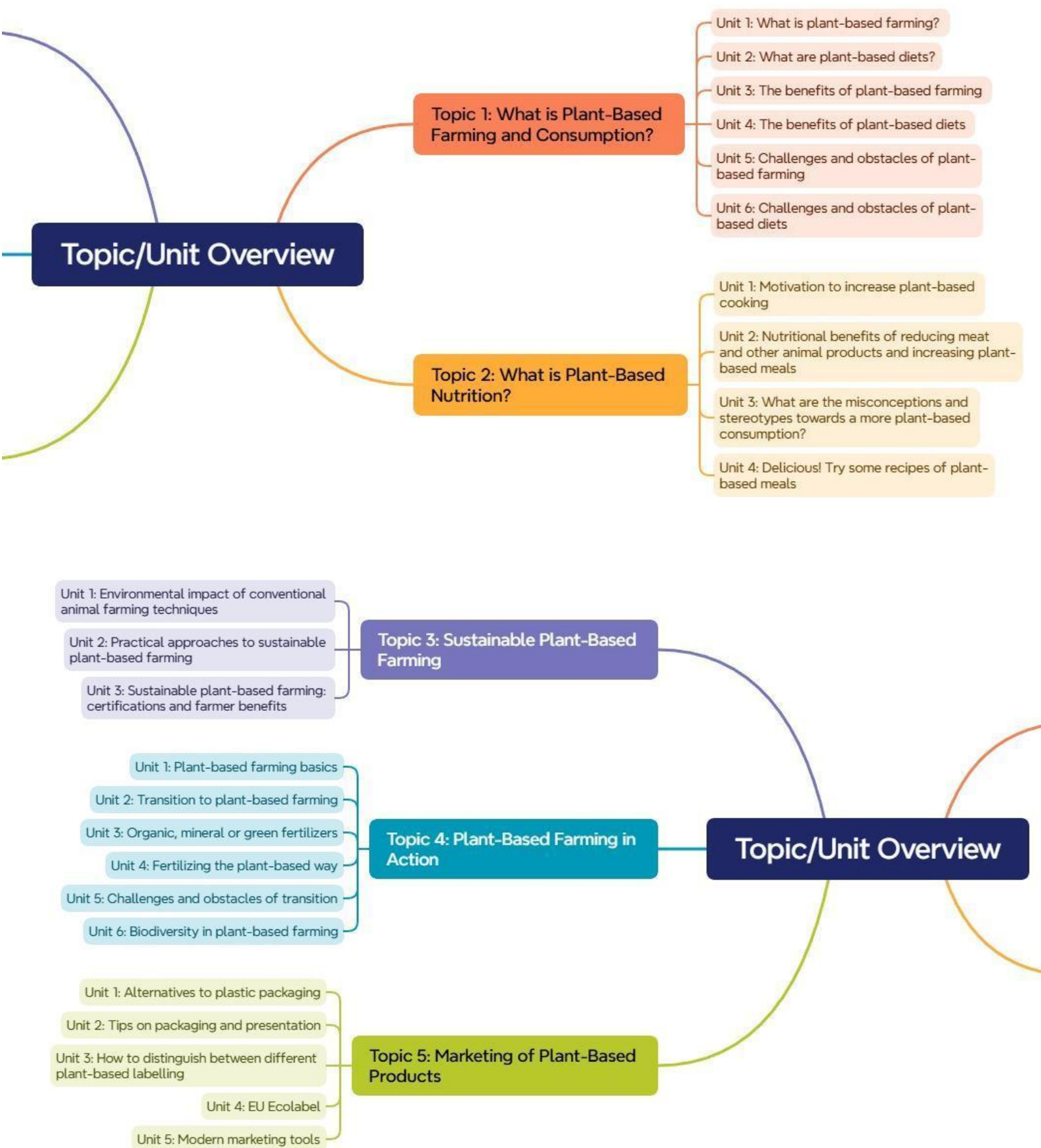
Iš anksto informuokite dalyvius apie kurso tikslus, tvarkaraštį ir laukiamus rezultatus. Naudokite tokias priemones, kaip skrajutės, el. laišukai ar pranešimai socialinėje medijoje, kad pasidalytumėte šia informacija ir pasiektumėte potencialius dalyvius, užtikrindami aiškią ir patrauklią informaciją.

6. Parenkite papildomą medžiagą (jei reikia). *Užtikrinkite, kad ši medžiaga būtų prieinama, įtraukianti ir susijusi su sesijos turiniu.*

Pritaikykite arba sukurkite papildomus išteklius pagal kurso turinį ir mokymosi tikslus. Papildykite pateiktą mokymo medžiagą papildomais ištekliais, pritaikytais jūsų auditorijai. Tai gali būti atvejo analizės, vaidmenų scenarijai, vertinimo priemonės arba praktinė veikla.

Temų ir skyrių apžvalga

Prieš pradedant kursą, patariama atidžiau susipažinti su toliau patektu vadovu, kaip pasirinkti tinkamas temas, atsižvelgiant į konkrečius auditorijos poreikius. Mokymo kursas „Com4AgriPlant“ skirtas struktūrizuoti ir išsamiai išnagrinėti augalininkystės, mitybos, vartojimo ir tvarios praktikos klausimus. Mokymosi turinys suskirstytas į keletą temų ir atitinkamų skyrių, kurių kiekvienas kruopščiai parengtas taip, kad būtų aptarti konkretūs augalinių sistemų aspektai.

Kiekviena tema apima plačią teminę sritį, pavyzdžiui, augalininkystės pagrindus, augalinės kilmės produktų vartojimo naudą mitybai, tvarią žemės ūkio praktiką ir veiksmingą augalinės kilmės produktų rinkodarą.

- 1 tema: Kas yra augalininkystė ir vartojimas? *Pagrindinės augalininkystės ir mitybos sąvokos, nauda ir problemos.*
- 2 tema: Kas yra augalinė mityba? *Nagrinėjama mitybos nauda, stereotipai ir receptai.*
- 3 tema: Tvarus augalininkystės ūkininkavimas. *Daugiausia dėmesio skiriama poveikiui aplinkai, sertifikatams ir praktiniams metodams.*
- 4 tema: Augalininkystė praktikoje. *Nagrinėjamas perėjimas prie augalininkystės ir biologinės įvairovės išsaugojimas.*
- 5 tema: Augalinių produktų rinkodara. *Įtraukiamos pakavimo alternatyvos, ženklavimas ir rinkodaros strategijos.*

Keliuose kiekvienos temos skyriuose gilinamasi į konkretesnes temas, kad dalyviai galėtų nuodugniau suprasti temą. Skyriuose derinamas rašytinis tekstas, vaizdinės priemonės ir komiksai, kad informacija būtų pateikta prieinamai ir patraukliai. Ypač vertinga įtraukti komiksus, nes jie supaprastina sudėtingas sąvokas, skatina įsitraukimą ir pateikia suprantamus pasakojimus, kuriuose išryškėja realus mokymo turinio pritaikymas.

Šis daugiasluoksnis metodas leidžia dalyviams pereiti nuo pagrindinių žinių prie pažangesnių įžvalgų, suteikiant jiems tiek teorinių žinių, tiek praktinių priemonių, kurias jie gali pritaikyti savo aplinkoje. Nesvarbu, ar dalyviai yra ūkininkai, vartotojai, ar pedagogai, modulinė temų ir skyrių struktūra užtikrina lankstumą, todėl mokymų vadovai gali pritaikyti kursą prie įvairių poreikių ir tikslų.

Kursas apima 5 pagrindines temas, 24 skyrius ir 30 komiksų, todėl jame pateikiama išsami ir universali sistema, kuri buvo paversta į 13 sesijų. Mokymų vadovai gali naudotis šiuo turtingu turiniu ir kurti mokymosi turinį, atitinkantį konkrečius dalyvių poreikius ir interesus, skatinantį suprasti ir praktiškai taikyti augalinės žemdirbystės ir vartojimo principus.

2.2 Įvadas į sesijas

„Com4AgriPlant“ mokymo kursas sudarytas iš **13 sesijų**, kurių kiekviena skirta įvairioms auditorijoms, įskaitant ūkininkus, vartotojus ir mokytojus. Šis skyrius - tai vadovas mokymų vadovams, kaip veiksmingai planuoti ir vesti šias sesijas, užtikrinant, kad turinio sudėtingumas atitiktų dalyvių žinių lygį ir mokymosi tikslus.

Kad užsiėmimai būtų veiksmingai pritaikyti, mokymų vadovai raginami įvertinti auditorijai reikalingą sudėtingumo lygį. Tam reikia įvertinti ankstesnes dalyvių žinias ir patirtį. Pavyzdžiui, suaugusiems besimokantiems arba žemės ūkio specialistams gali prireikti išsamesnio ir techniškesnio požiūrio, o vidurinės mokyklos moksleiviams arba pradedantiems gali būti naudingas paprastesnis, pagrindus suteikiantis turinys.

Norėdami suprasti, kaip organizuoti ir struktūrizuoti užsiėmimus, išnagrinėkite šią medžiagą. Ši medžiaga padeda apibrėžti kurso turinį, suskirstant sesijas į nuoseklią sistemą. Ji leidžia mokymų vadovams sistemingai nagrinėti pagrindines augalininkystės ir vartojimo sąvokas, užtikrinant, kad visos temos būtų aptartos išsamiai ir logiškai. Toliau pateikiama keletas pastebėjimų, kurie gali padėti ruošiantis įsitraukti į kurso turinį.

Aišku, kad kiekviena sesija skirta konkrečioms grupėms, pavyzdžiui, ūkininkams, vartotojams ar pedagogams, o tai svarbu siekiant užtikrinti aktualumą. Kai kurios sesijos, pavyzdžiui, skirtos augalinei mitybai ir jos naudai, skirtos vartotojams, o kitos labiau orientuotos į šios srities specialistus. Vaizdinėje priemonėje rasite šias kategorijas:

- **Ūkininkai:** Sesijos, kurios pirmiausia buvo skirtos ūkininkams (įskaitant ūkininkavimo praktiką). *Tačiau jos gali būti tinkamos ir vartotojams, kad jie daugiau sužinotų apie maisto produktų gamybą.*
- **Vartotojai:** Užsiėmimai, kurie pirmiausia buvo skirti vartotojams (įskaitant maistinę naudą). *Tačiau jos gali būti tinkamos ir ūkininkams, kad jie daugiau sužinotų apie vartotojų poreikius ir savo produktų maistinę pusę.*
- **Ūkininkai ir vartotojai:** Užsiėmimai, kuriuose pateikiama abiem auditorijoms naudinga informacija.

Sudėtingumo lygis: Tai puiki strategija, padedanti subalansuoti turinio išsamumą įvairiems mokymosi lygiams. Žemiau pateiktoje vaizdinėje priemonėje rasite šias kategorijas:

- ★ **(Pradedančiųjų lygis, 1 žvaigždutė, pagrindų turinys)** Šiuose užsiėmimuose supažindinama su pagrindinėmis augalininkystės ir mitybos sąvokomis. Jie skirti dalyviams, turintiems mažai arba visai neturintiems išankstinių žinių. Turinys pateikiamas prieinamai, naudojant pagrindines apibrėžtis, realius pavyzdžius ir interaktyvias diskusijas.

Ankstesnių žinių pavyzdžiai:

Vartotojai: dalyviai gali būti apskritai informuoti apie augalinę mitybą, tačiau jiems trūksta struktūruotų žinių. Jie gali domėtis tvarumu, bet nežinoti apie augalinės kilmės produktų poveikį sveikatai ir aplinkai.

Ūkininkai: dalyviai gali neturėti jokios patirties augalininkystės srityje, tačiau yra pasirengę mokytis apie tvarų ūkininkavimą. Galbūt jie šiuo metu ūkininkauja įprastiniu būdu, bet nori gauti pagrindinių žinių apie alternatyvas.

Atkreipkite dėmesį, kad baigę bent vieną pradedančiųjų lygio sesiją (★), dalyviai gali pereiti į vidutinio lygio sesijas (★★).

(Vidutinio lygio, 2 žvaigždutės, vidutinio sudėtingumo) Šie užsiėmimai skirti dalyviams, kurie jau turi tam tikrų žinių apie augalininkystės ūkininkavimą ar vartojimą. Turinyje pateikiami konkretūs paaiškinimai ir praktinės įžvalgos.

Ankstesnių žinių pavyzdžiai:

Vartotojai: dalyviai gali būti eksperimentavę su augaline mityba arba stebėję tvarumo tendencijas. Galbūt jie jau žino apie mėsos alternatyvas ir maistinę naudą, tačiau nori pagilinti savo žinias.

Ūkininkai: dalyviai gali būti susipažinę su tvaraus ūkininkavimo metodais, tačiau jiems reikia papildomų patarimų apie konkrečias augalais pagrįstas strategijas.

Atkreipkite dėmesį, kad baigę bent vieną vidutinio lygio sesiją (★★), dalyviai gali pereiti į pažengusiųjų lygio sesijas (★★★).

(Pažengusiųjų lygis, 3 žvaigždutės, išsamus ir techninis turinys) Šie užsiėmimai skirti dalyviams, kurie jau turi daugiau žinių apie augalininkystę, mitybą ar tvarumą. Jie reikalauja kritinio mąstymo ir ankstesnės patirties susijusiomis temomis. Turinyje pateikiamos techninės detalės, įžvalgos ir strateginiai įgyvendinimo metodai.

Ankstesnių žinių pavyzdžiai:

Ūkininkai: dalyviai gali būti patyrę ekologinio ar regeneracinio ūkininkavimo srityje ir ieškoti praktinių priemonių, kaip pereiti prie augalininkystės.

Atkreipkite dėmesį, kad **abu suskirstymai į kategorijas yra tik rekomendacinio pobūdžio**, o mokymo turinį, atsižvelgiant į savo auditoriją ir mokymosi tikslus, galite pasirinkti patys (*todėl prašome nedvejoti ir keisti suskirstymą į kategorijas bei mokymo turinį pagal savo pageidavimus*)! Taip pat atkreipkite dėmesį, kad visoms sesijoms reikia *ne mažiau kaip 90 minučių* (todėl būtinai pasirinkite tiek sesijų, kiek jų atitinka bendrą mokymo kurso trukmę).

1 pavyzdys:

Galbūt norėsite rasti mokymo turinį vartotojams, kurie turi minimalių arba neturi jokių žinių apie augalinę mitybą, tačiau mano, kad yra motyvuoti į naujas mitybos ir tvaraus vartojimo sritis. Turite 20 asmenų auditoriją, iš viso 10 kontaktinių valandų mokymo klasėje, suskirstytą į 5 dienas (po 2 valandas kiekvieną dieną). Rekomendacija būtų tokia:

5 užsiėmimai (kiekvieną dieną po 2 valandas, kurias sudaro 1 pamoka (45 min.), 2 pamoka (45 min.) ir papildoma mokymosi veikla likusį laiką, atsižvelgiant į auditoriją ir sudėtingumo lygį:

- 1 sesija: Įvadas į augalininkystę: Šiame užsiėmime apžvelgiama augalininkystės pagrindai. Ji yra įvadinė ir tinkama visiems klausytojams.
- 2 sesija: Įvadas į augalinę mitybą: Šis užsiėmimas yra 1 užsiėmimo papildymas, kuriame pristatomi augalinės mitybos principai ir nauda, taip pat tinka visiems dalyviams.
- 3 sesija: Motyvacija ir stereotipai apie augalinę mitybą: Ši sesija skirta vartotojų elgsenai suprasti, joje nagrinėjami augalinės mitybos motyvai ir aptariami paplitę stereotipai.
- 4 sesija: Augalinės mitybos privalumai ir receptiniai patarimai: Šiame užsiėmime pabrėžiama augalinės mitybos nauda sveikatai ir pateikiami praktiniai maisto ruošimo patarimai, visų pirma skirti vartotojams.
- 12 sesija: Tvarumo komunikacija naudojant etiketes: Ši sesija skirta tiek ūkininkams, tiek vartotojams, o jos metu daugiausia dėmesio skiriama etikečių supratimui ir naudojimui siekiant veiksmingai informuoti apie tvarumą.

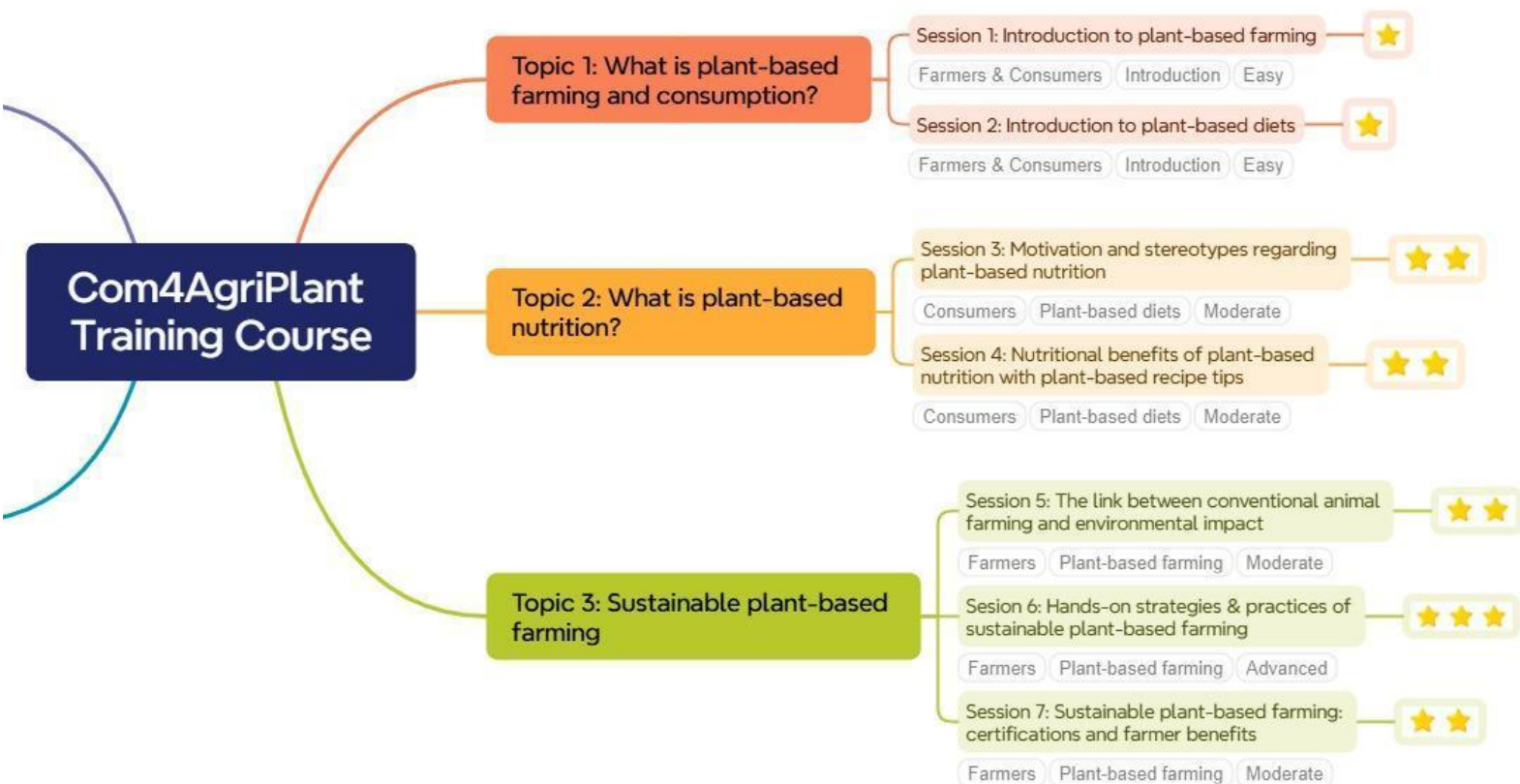
2 pavyzdys:

Galbūt norėsite rasti trumpą ir intensyvų mokymo turinį ūkininkams, turintiems vidutiniškai žinių apie augalininkystės ūkininkavimą (ir tvaraus ūkininkavimo praktiką apskritai) ir norintiems daugiau sužinoti, kaip pakeisti savo ūkį. Turite 10 asmenų auditoriją, kuriai iš viso reikia 6 kontaktinių valandų virtualaus mokymosi, suskirstytą į 4 dienas (po 1,5 valandos kiekvieną dieną). Rekomendacijos būtų tokios:

4 užsiėmimai (kiekvieną dieną po 1,5 val., t. y. 45 min. trukmės 1 pamoka ir 45 min. trukmės 2 pamoka), atsižvelgiant į auditoriją ir sudėtingumo lygį:

- 1 sesija: Įvadas į augalininkystę: Ši sesija yra įvadinė (ir nesudėtinga) tema, tačiau joje apžvelgiami augalininkystės pagrindai, todėl rekomenduojama nuo jos pradėti mokymo kursą.
- 6 sesija: Tvaraus ūkininkavimo ir augalininkystės strategijos ir praktikos: Šioje sesijoje, skirtoje specialiai ūkininkams, pateikiamos praktinės strategijos, kaip taikyti tvaraus augalininkystės ūkininkavimo praktiką.
- 9 sesija: Tręšimo praktika augalininkystės ūkiuose: Išsamus ūkininkams pritaikytų augalų tręšimo metodų tyrimas, daugiausia dėmesio skiriant tvarumui.
- 10 sesija: Biologinės įvairovės panaudojimas tvariam ūkininkavimui: Šioje sesijoje akcentuojamas biologinės įvairovės vaidmuo kuriant tvarias ir atsparias augalininkystės sistemas, ypač skirtas ūkininkams.

Vaizdinė pagalba pasirenkant tinkamas sesijas ir mokymo turinį

1 sesija: Įvadas į augalininkystę. Šiame užsiėmime apžvelgiama augalininkystės pagrindai. Ji yra įvadinė ir tinkama visiems klausytojams.

2 sesija: Įvadas į augalinę mitybą. Šis užsiėmimas yra 1 sesijos papildymas, kuriame pristatomi augalinės mitybos principai ir nauda, taip pat tinka visiems dalyviams.

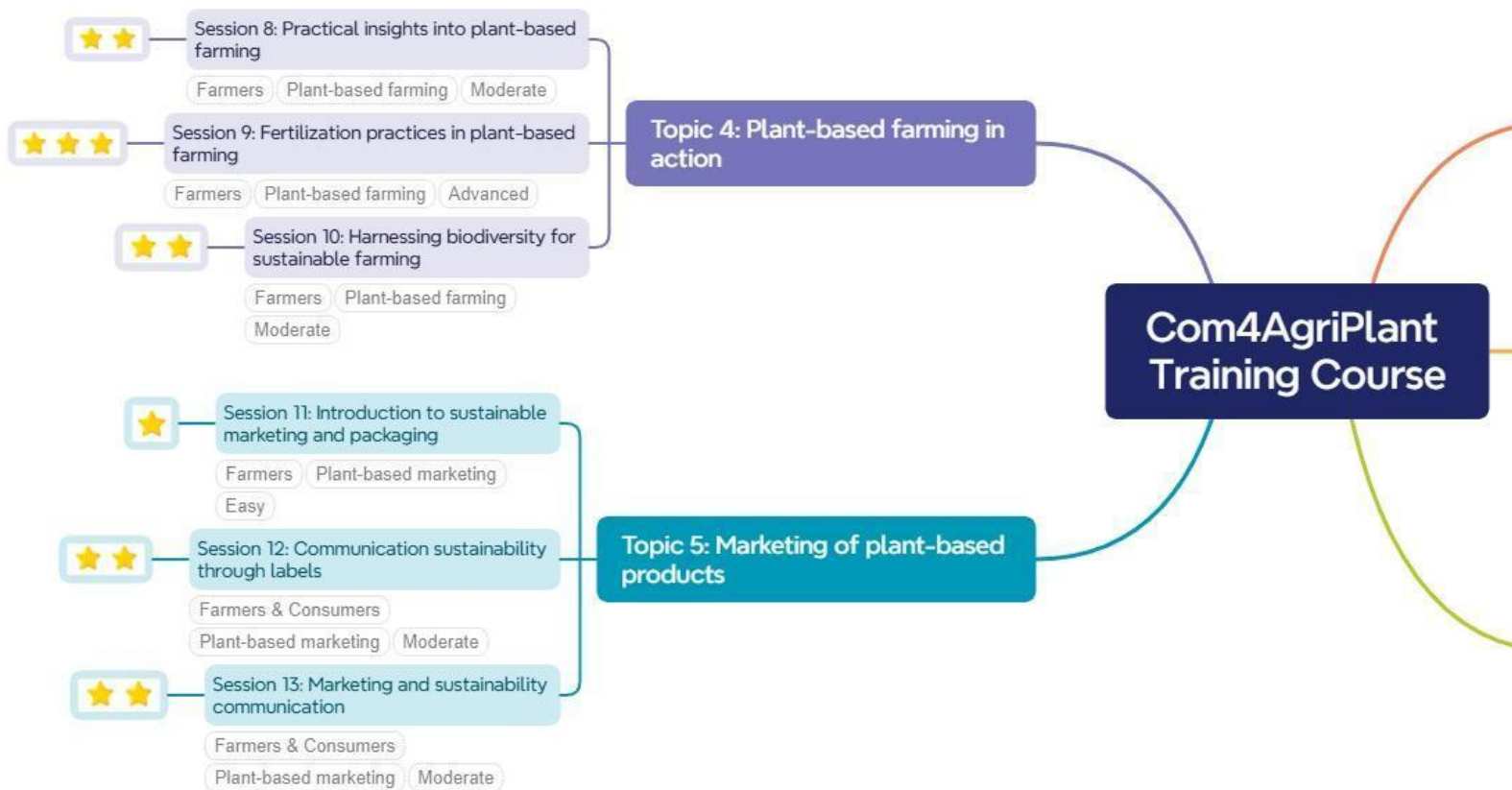
3 sesija: Motyvacija ir stereotipai apie augalinę mitybą. Ši sesija skirta vartotojų elgsenos supratimui, joje nagrinėjami motyvai, skatinantys rinktis augalinę mitybą, ir aptariami paplitę stereotipai.

4 sesija: Augalinės mitybos privalumai ir receptiniai patarimai. Šioje sesijoje akcentuojama augalinės mitybos nauda sveikatai ir pateikiama praktinių maisto gaminimo patarimų, pirmiausia skirtų vartotojams.

5 sesija: Ryšys tarp konvencinės gyvulininkystės ir poveikio aplinkai. Šioje sesijoje nagrinėjamos tradicinės ūkininkavimo praktikos pasekmės aplinkai, o augalininkystė siejama su platesniais tvarumo klausimais. Ji tinkama visiems klausytojams.

6 sesija: Tvaraus ūkininkavimo ir augalininkystės strategijos ir praktikos. Šioje sesijoje, skirtoje specialiai ūkininkams, pateikiamos praktinės strategijos, kaip taikyti tvaraus augalininkystės ūkininkavimo praktiką.

7 sesija: Tvarios augalininkystės sertifikavimas ir nauda ūkininkams. Šioje sesijoje aptariami sertifikatai ir jų teikiama nauda ūkininkams, ūkininkaujantiems pagal tvarius augalininkystės metodus.

8 sesija: Praktinės įžvalgos apie augalininkystės ūkininkavimą. Šioje sesijoje, skirtoje ūkininkams, aptariama reali praktika ir sėkmės istorijos iš lauko.

9 sesija: Tręšimo praktika augalininkystės ūkiuose. Išsamus ūkininkams pritaikytas augalų tręšimo metodų tyrimas, daugiausia dėmesio skiriant tvarumui.

10 sesija: Biologinės įvairovės panaudojimas tvariam ūkininkavimui. Šioje sesijoje akcentuojamas biologinės įvairovės vaidmuo kuriant tvarias ir atsparias augalininkystės sistemas, ypač skirtas ūkininkams.

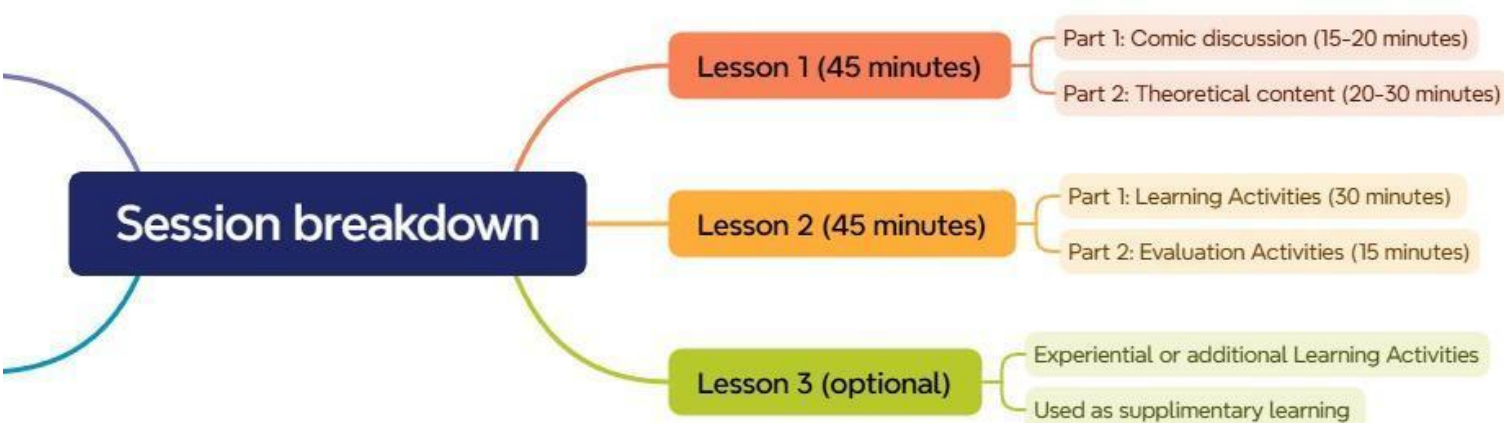
11 sesija: Įvadas į tvarią rinkodarą ir pakuotę. Šiame užsiėmime ūkininkai supažindinami su pagrindinėmis rinkodaros sąvokomis, taip pat su tvaraus pakavimo ir pateikimo būdais.

12 sesija: Tvarumo komunikacija naudojant etiketę. Ši sesija skirta tiek ūkininkams, tiek vartotojams, joje daugiausia dėmesio skiriama etikečių supratimui ir naudojimui, siekiant veiksmingai informuoti apie tvarumą.

13 sesija: Rinkodara ir tvarumo komunikacija. Paskutinė sesija susieja rinkodaros ir tvarumo principus ir siūlo strategijas, kaip populiarinti augalinės kilmės produktus platesnei auditorijai.

2.3 Įvadas į mokymo turinį

Šiame skyriuje aprašoma mokymo kurso struktūra ir metodika, o mokymų vadovams pateikiami aiškūs, įgyvendinami žingsniai, kaip prvesti kiekvieną sesiją. Vadovaudamiesi šiuo vadovu, galėsite pritaikyti sesijas, kad jos atitiktų jūsų tikslinių grupių poreikius, išlaikydami nuoseklumą su pagrindiniais tikslais. Kiekviena sesija skirta konkrečioms mokymosi tikslams pasiekti. Šie tikslai turėtų apibrėžti, ką dalyviai turėtų žinoti ar pasiekti sesijos pabaigoje. Kursas suskirstytas į keletą 90 minučių trukmės sesijų, kurių kiekviena toliau skaidoma į dvi 45 minučių trukmės pamokas. Taip pat yra pasirenkama trečioji pamoka, į kurią galima įtraukti veiklą lauke arba papildomą turinį.

1 pamoka: Įvadas ir teorija (45 minutės)

Tikslas: Diskusijų metu pateikti įdomų įvadą į sesiją ir perteikti pagrindinį teorinį turinį.

- 1 dalis: Komiksų apžvalga (15-25 min.)
- 2 dalis: Teorinio turinio pristatymas (20-30 minučių)

Pirmojoje kiekvienos sesijos pamokoje daugiausia dėmesio skiriama temos pristatymui ir teorinio pagrindo sukūrimui. Sesija pradedama atitinkamų „**Com4AgriPlant**“ komiksų, susijusių su pagrindine sesijos tema, aptarimu. Mokytojai apžvelgia komiksą, nurodydami jo pavadinimą, numerį ir nuorodas, ir paaiškina, kaip jo siužetas siejasi su pagrindinėmis sesijos sąvokomis. Siekdami sudominti dalyvius, mokymų vadovai gali nukreipti diskusiją 3-5 kruopščiai parengtais klausimais, skatinančiais refleksijas ir kritinį mąstymą. *Visi komiksai yra prieinami ir pridedami prie sesijų.*

Po komiksų aptarimo pamokoje pereinama prie **teorinio turinio pristatymo**. Ši dalis, trunkanti 20-30 minučių, pristatoma naudojant „PowerPoint“ prezentaciją, pritaikytą užsiėmimo tikslams. Mokymų vadovai turėtų pabrėžti esmines sąvokas ir užtikrinti, kad pristatymas išliktų interaktyvus, suteikiant dalyviams galimybę užduoti klausimus arba atlikti trumpą veiklą. *Kad būtų*

lengviau naudotis, pateikiamos nuorodos į sesijos „PowerPoint“ skaidres ir susijusį skyriaus mokymosi turinį.

2 pamoka: Interaktyvus mokymasis ir vertinimas (45 minutės)

Tikslas: Pagilinti dalyvių supratimą per praktinį užsiėmimą ir įvertinti jų žinias.

- 1 dalis: Mokymosi veikla (30 minučių)
- 2 dalis: Vertinimo veikla (15 minučių)

Antrosios pamokos tikslas - pagilinti dalyvių supratimą per interaktyvią ir vertinamąją veiklą. Pirmoje šios pamokos dalyje **atliekama įtraukianti mokymosi veikla**, pavyzdžiui, atvejo analizė, vaidmenų žaidimai arba problemų sprendimo pratimai, kuriais siekiama įtvirtinti pagrindines sąvokas. Šios veiklos, trunkančios apie 30 minučių, struktūra yra tokia, kad palaikytų dalyvių motyvaciją ir skatintų aktyvų mokymąsi. *Kiekvienoje iš sesijų rasite bent dvi įtraukiančias mokymosi veiklas, iš kurių galėsite rinktis.*

Per paskutines 15 minučių mokymų vadovai **atlieka vertinimo veiklą**, kad įvertintų, kaip dalyviai suprato užsiėmimo turinį. Tai gali būti trumpa viktorina, refleksinė grupės diskusija arba kitos kūrybinės užduotys, leidžiančios dalyviams įtvirtinti mokymąsi ir pasidalyti įžvalgomis. *Prie kiekvienos sesijos rasite rekomenduojamą vertinimo veiklą.*

3 pamoka (pasirenkama): Patyriminis mokymasis

Tikslas: Suteikti praktinio mokymosi patirties per studijų vizitus arba veiklą lauke.

Papildoma trečioji pamoka suteikia galimybę pratęsti mokymąsi už klasės ribų per **patyriminę veiklą**. Tai gali būti pratybos lauke, pažintiniai vizitai ar kita praktinė patirtis, atitinkanti užsiėmimo tikslus. *Kiekvienai sesijai buvo sukurta ir aprašyta bent viena tokia veikla*, išsamiai aprašyta, kaip ji sustiprina mokymosi tikslus, ir pateikta praktinių patarimų, kaip ją sėkmingai įgyvendinti, įskaitant logistinius aspektus.

Taip pat į šią pamoką galima įtraukti papildomą mokymosi veiklą iš mokymo skyrių, kurie nebuvo naudojami 2 pamokoje. Ši papildoma veikla leidžia mokytojams, atsižvelgiant į turimą laiką ir išteklius, dar labiau pritaikyti užsiėmimą prie savo grupės poreikių ir interesų.

Dabar esate pasirengę nagrinėti sesijų seriją. Pasirinkite geriausiai jūsų tikslus atitinkančias sesijas ir prireikus pritaikykite jas konkrečioms savo grupės poreikiams. Toliau pateikiamuose 13 parengtų sesijų rasite išsamų turinį ir priemones, kad galėtumėte surengti paveikius mokymus!

3. Mokymo turinys ir veikla

Šiame skyriuje mokymų vadovams suteikiama **tiesioginė prieiga prie pagrindinio** „Com4AgriPlant“ mokymo kurso **turinio ir medžiagos**. Tiesiog spustelėję kiekvienos sesijos nuorodas, mokytojai gali sklandžiai pereiti prie išsamių sesijos dokumentų, atitinkamų skyrių ir išsamaus mokymosi turinio. Šią medžiagą sudaro įtraukiantys **komiksai**, kruopščiai parengtos „**PowerPoint**“ **prezentacijos** ir struktūrizuota **mokymosi veikla**, skirta dalyvių sąveikai ir supratimui skatinti.

Be pagrindinio turinio, į kiekvieną sesiją taip pat įtrauktos praktinės **vertinimo priemonės ir veikla**, kurias mokytojai gali naudoti dalyvių pažangai ir įsitraukimui įvertinti. Nesvarbu, ar tai būtų grupinės diskusijos, refleksijos užduotys, ar viktorinos, ši veikla užtikrina dinamišką ir veiksmingą mokymosi patirtį. Mokymų vadovai raginami išnagrinėti šias priemones ir pritaikyti jas pagal konkrečius auditorijos poreikius, taip užtikrinant, kad kiekviena sesija būtų maksimaliai paveiki.

1 sesija: Įvadas į augalininkystę

1 sesijoje pristatoma augalininkystė - naujoviškas žemės ūkio metodas, kuriuo sprendžiamos klimato kaitos problemos ir skatinama tvaresnė maisto sistema, naudinga ir gamintojams, ir vartotojams. Jame apibūdinami šio holistinio ūkininkavimo metodo aplinkosauginiai, ekonominiai ir socialiniai privalumai, pabrėžiant jo suderinamumą su tvaria praktika ir galimybes daryti teigiamą poveikį visais šiais aspektais. Sesijoje nagrinėjami sudėtingi augalininkystės diegimo ES klausimai, daugiausia dėmesio skiriant tokioms kliūtims kaip interesų konfliktai, klaidingi įsitikinimai, išteklių ribotumas ir kultūrinės normos.

2 sesija: Įvadas į augalinę mitybą

2 sesijoje aptariama augalinės mitybos samprata, nauda ir iššūkiai. Augalinė mityba tampa vis populiareesnė kaip galinga sveikatos gerinimo, aplinkos tvarumo ir etiškų maisto sistemų skatinimo priemonė. Šioje sesijoje bus nagrinėjama, kaip augalinė mityba gali pagerinti sveikatos būklę, įskaitant mažesnę lėtinių ligų riziką ir geresnę bendrą gerovę. Taip pat nagrinėsime jų poveikį aplinkai, pabrėždami jų vaidmenį mažinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą, saugant gamtos išteklius ir sprendžiant maisto saugumo problemas. Sesijoje bus aptarta ne tik ši nauda, bet ir pagrindinės kliūtys, trukdančios taikyti augalinę mitybą. Tarp jų - kultūrinis pasipriešinimas, klaidingi įsitikinimai dėl mitybos tinkamumo ir praktiniai iššūkiai, pavyzdžiui, įperkamas ir prieinamumas.

3 sesija: Motyvacija ir stereotipai apie augalinę mitybą

3 sesijoje pristatomi svarbiausi veiksniai, skatinantys žmones pereiti prie augalinės mitybos, pradedant sveikata ir aplinka, baigiant gyvūnų gerove ir kt. Taip pat išryškinamos įvairios kliūtys, trukdančios vartoti augalinės mėsos alternatyvas, pavyzdžiui, maisto neofobija, socialinės normos ir ritualai arba prieštaringi mitybos tikslai, ir šių kliūčių sprendimo būdai. Šioje sesijoje taip pat

pristatomi kai kurie dažniausiai pasitaikantys mitai, susiję su augaline (ir veganiška) mityba, ir faktai, paneigiantys šiuos mitus. Jie pateikiami iš įvairių perspektyvų - skonio, prieinamumo, įvairovės, sveikatos, maistinės vertės, kainos, socialinio gyvenimo ir kt. Pavyzdžiui, tikriausiai girdėjote, kad valgydami tik augalus negalite gauti pakankamai baltymų? Na, daugelyje augalinės kilmės maisto produktų yra daug baltymų, tačiau gali tekti jų valgyti daugiau, kad jų kiekis atitiktų gyvūninės kilmės produktuose esančių baltymų kiekį.

4 sesija: Augalinės mitybos privalumai ir receptiniai patarimai

4 sesijoje pristatoma mėsos ir kitų gyvūninės kilmės produktų mažinimo ir augalinės kilmės patiekalų didinimo nauda mitybai. Tai įvairi nauda sveikatai - nuo virškinimo trakto iki širdies ir kraujagyslių, psichikos, medžiagų apykaitos, vėžio ir kt. Tyrimai rodo, kad valgant daugiau augalinės kilmės maisto produktų arba pereinant prie visiškai augalinės mitybos galima gauti reikšmingos naudos sveikatai. Besimokantieji taip pat susipažins su devyniais moksliniais augalinės mitybos privalumais. Be to, ketinama pateikti praktinių patarimų, kaip priartėti prie augalinės mitybos. Pateikiamas augalinės mitybos maisto produktų sąrašas su svarbiausiais ingredientais, į kuriuos reikia atsižvelgti laikantis augalinės mitybos. Šiame užsiėmime taip pat gausite kelių skanių augalinės mitybos receptų pavyzdžių ir nuorodų, kaip pasiekti dar daugiau tokių receptų.

5 sesija: Ryšys tarp konvencinės gyvulininkystės ir poveikio aplinkai

5 sesijoje mokiniai supažindinami su tradicinės gyvulininkystės poveikiu aplinkai, daugiausia dėmesio skiriant jos indėliui į klimato kaitą ir išteklių, tokių kaip vanduo, trąšos ir pesticidai, pertekliniam naudojimui. Užsiėmimo metu nagrinėjamos tvarios alternatyvos, įskaitant augalininkystę ir ekologinį ūkininkavimą, pabrėžiant jų naudą aplinkai, žmonių sveikatai ir vietos ekonomikai, kartu suteikiant dalyviams galimybę įsivaizduoti atspausnę ir tvaresnę žemės ūkio ateitį. Sesijos tikslas - ištirti mitybos, ūkininkavimo praktikos ir jų poveikio aplinkai ryšį, daugiausia dėmesio skiriant tam, kaip priklausomybės nuo gyvulininkystės mažinimas gali padėti sušvelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos bei skatinti tvarumą. Pasitelkdami įdomias refleksijas ir praktinius pavyzdžius, dalyviai sužinos, kaip augalinės praktikos taikymas naudingas ir ūkininkams, ir vartotojams, nes tausoja išteklius, mažina išmetamųjų teršalų kiekį ir remia ekologišką perėjimą.

6 sesija: Tvaraus ūkininkavimo strategijos ir praktikos

6 sesijoje pateikiamos praktinės įžvalgos apie tvarų augalininkystės ūkininkavimą, įskaitant pasėlių pasirinkimą, vandens valdymą ir ekologiškai tvarius metodus, tokius kaip sėjomaina, dengiamieji pasėliai ir gamtiniai sprendimai. Šioje sesijoje mokiniai sužinos, kaip šiuos metodus galima taikyti realioje ūkininkavimo aplinkoje, skatinant aplinkos tvarumą ir išteklių išsaugojimą. Ši sesija suteikia ūkininkams svarbiausių žinių ir įgūdžių, kad jie galėtų pagerinti savo ūkininkavimo praktiką ir prisidėti prie sveikesnės planetos kūrimo, priimdami pagrįstus sprendimus dėl savo

ūkininkavimo praktikos, o vartotojams - gebėjimų kritiškai vertinti žemės ūkio praktikos poveikį aplinkai, ugdant atsakomybės jausmą už tvarias maisto sistemas ir vartojimo pasirinkimus.

7 sesija: Tvarios augalininkystės sertifikavimas ir nauda ūkininkams

7 sesijoje pristatomi augalinės kilmės ir ekologiniai sertifikatai, pabrėžiant jų vertę ūkininkams ir vartotojams. Sesijoje nagrinėjama, kaip ūkininkai gali gauti naudos iš šių sertifikavimų - patekti į naujas rinkas, padidinti pelningumą ir skatinti aplinkosaugą. Taip pat nagrinėjama, kaip tokie sertifikatai, kaip ekologiški ir veganiški ženklai, padeda ūkininkams išskirti savo produktus ir stiprinti vartotojų pasitikėjimą dėl etiškos praktikos. Vartotojams suteikiamos žinios, kad jie galėtų rinktis produktus, atitinkančius asmenines vertybes, sveikatą ir aplinkosaugos interesus, ir taip paremti tvarumą ir gyvūnų gerovę.

8 sesija: Praktinės įžvalgos apie augalininkystės ūkininkavimą

8 sesijoje daugiausia dėmesio skiriama augalininkystei kaip tvariam žemės ūkio metodui, kuris sumažina priklausomybę nuo gyvūninės kilmės žaliavų. Sesijoje nagrinėjami pagrindiniai augalininkystės principai, praktiniai būdai, kaip pereiti prie šios praktikos, ir iššūkiai, su kuriais ūkininkai susiduria šio proceso metu. Jame aptariamas aplinkos tvarumas, išteklių valdymas ir ekonominiai aspektai, padedantys diegti augalinės žemdirbystės sistemas.

9 sesija: Tręšimo praktika augalininkystės ūkiuose

9 sesijoje dalyviai sužinos apie naujoviškus tręšimo metodus, pritaikytus augalininkystei. Užsiėmimo metu bus nagrinėjama ekologinių, mineralinių ir žaliųjų trąšų, kaip tvarių alternatyvų, naudojimo aplinkosauginė ir ekonominė reikšmė. Nagrinėjant pagrindines diskusijas ir praktinius iššūkius, šioje sesijoje dalyviams suteikiama žinių, reikalingų pritaikyti dirvožemį tausojančią praktiką, kuri palaiko ilgalaikį žemės ūkio produktyvumą.

10 sesija: Biologinės įvairovės panaudojimas tvariam ūkininkavimui

10 sesijoje aptariamas biologinės įvairovės vaidmuo skatinant atsparias ir tvarias augalininkystės sistemas. Joje nagrinėjama, kaip įvairios augalų sodinimo strategijos, ekosistemų valdymas ir natūrali rūšių sąveika padeda užtikrinti ilgalaikę žemės ūkio sėkmę. Dalyviai sužinos apie biologinės įvairovės teikiamą naudą aplinkai ir ekonomikai, taip pat apie iššūkius, su kuriais ūkininkai gali susidurti įgyvendindami biologinę įvairovę orientuotą praktiką. Sesijoje pabrėžiama biologinės įvairovės svarba gerinant dirvožemio sveikatą, natūraliai kontroliuojant kenkėjus ir kuriant ekosistemas, kurios mažiau priklausomos nuo išorinių sąnaudų.

11 sesija: Įvadas į tvarią rinkodarą ir pakuotę

11 sesijoje pristatoma tvari pakuotė, kuri yra esminis ekologiškai jautraus gaminio dizaino elementas. Jame aptariama aplinkosauginė, ekonominė ir socialinė nauda, kurią galima gauti

sumažinus plastikinių pakuočių kiekį, pristatant naujas medžiagas ir projektavimo metodikas. Šioje sesijoje nurodomi įvairūs alternatyvūs pakuočių sprendimai, kuriais galima skatinti tvarumą, mažinti atliekas ir pasiūlyti būdą, kaip sumažinti tradicinių pakavimo metodų daromą poveikį aplinkai. Taip pat aptariami praktiniai veiksmai, kurių įmonės gali imtis, kad šiuos sprendimus įtrauktų į savo veiklą.

12 sesija: Tvarumo komunikacija naudojant etiketes

12 sesijoje nagrinėjami sertifikavimas ir ženklavimas kaip pagrindinės priemonės vartotojų pasitikėjimui didinti ir atitikčiai tvarumo standartams užtikrinti. Jame pabrėžiama, kaip svarbu atskirti skirtingus augalinės kilmės ženklavimo terminus, ir nagrinėjamas sertifikavimo, pavyzdžiui, ES ekologinio ženklo, vaidmuo skatinant skaidrumą ir pasitikėjimą rinkoje. Be to, sesijoje gilinamasi į sertifikavimo reguliavimo sistemas ir kriterijus, parodant jų svarbą plėtojant žiedinę ekonomiką ir skatinant tvarią gamybos ir vartojimo praktiką.

13 sesija: Rinkodara ir tvarumo komunikacija

13 sesijoje pristatomos pažangios rinkodaros strategijos, pritaikytos ekologiškai sąmoningiems produktams, daugiausia dėmesio skiriant istorijų pasakojimo, skaitmeninių priemonių ir prekės ženklo kūrimo metodų integravimui. Jame pabrėžiamas nuoseklaus produktų pristatymo, patrauklaus pasakojimo ir šiuolaikinių rinkodaros priemonių vaidmuo užmezgant ryšį su ekologiškai sąmoningais vartotojais. Sesijoje taip pat nagrinėjamos socialinės medijos, partnerystės su nuomonės formuotojais ir mokomojo turinio panaudojimo strategijos, siekiant sustiprinti prekės ženklo žinutę ir paskatinti vartotojų įsitraukimą.

4. Mokymo kurso įvertinimas

„Com4AgriPlant“ mokymo kursų įvertinimas yra labai svarbus žingsnis vertinant jų veiksmingumą ir poveikį. Išsamus vertinimas suteikia vertingų žinių tiek apie dalyvių patirtį, tiek apie mokymų metu pasiektus rezultatus. Šiame skyriuje pateikiamas dviejų krypčių vertinimo metodas, kuriame daugiausia dėmesio skiriama 1) dalyvių įsitraukimui ir pasitenkinimui kursais, ir 2) jų žinių ir požiūrio į augalininkystės ūkininkavimą ir vartojimą pokyčiams.

Svarbu pažymėti, kad **kiekvieno užsiėmimo pabaigoje atliekama nedidelė vertinimo veikla**. Ši veikla, pavyzdžiui, viktorinos ar refleksijos diskusijos, skirta įvertinti, kaip dalyviai supranta konkrečios sesijos turinį. Tačiau čia aprašytame **išsamiaame vertinime** daugiausia dėmesio skiriama bendram mokymo kurso poveikiui ir jo gebėjimui pasiekti platesnius tikslus.

Derindami dalyvių grįžtamąjį ryšį su priemonėmis, skirtomis žinių ir požiūrio pokyčiams matuoti, mokymų vadovai gali gauti visapusišką supratimą apie mokymo kurso veiksmingumą. Šios įžvalgos ne tik išryškina sėkmę, bet ir nustato tobulintinas sritis, padedančias tobulinti būsimas mokymo programos „Com4AgriPlant“ pakartojimo versijas ir maksimaliai padidinti jos ilgalaikį poveikį.

4.1 Įsitraukimas ir dalyvių pasitenkinimas

Norėdami įvertinti, kaip dalyviams patiko mokymo kursas ir ar jie išliko įsitraukę į jį, mokymų vadovai turėtų naudoti grįžtamojo ryšio mechanizmus, kurie skatintų atvirą ir sąžiningą dalyvavimą. Apklausa po kurso arba grįžtamojo ryšio forma gali būti naudojama siekiant surinkti dalyvių pamąstymus apie įvairius kurso aspektus, pvz:

- Turinio aktualumas ir aiškumas.
- Mokymo metodų veiksmingumas, įskaitant komiksų, pristatymų ir veiklų naudojimą.
- Išteklių, pavyzdžiui, „PowerPoint“ skaidrių ir papildomos medžiagos, kokybė.
- Bendras sesijų organizavimas ir vedimas.
- Pasiūlymai dėl tobulinimo ar papildomų dominančių temų.

Šiose apklausose gali būti pateikiami tiek kiekybiniai vertinimai (pvz., įvairių kurso aspektų vertinimas skalėje nuo 1 iki 5), tiek kokybiniai klausimai, leidžiantys dalyviams išsamiau išreikšti savo mintis. Grupinės diskusijos arba refleksijos sesijos kurso pabaigoje taip pat gali tapti erdve, kurioje dalyviai gali pasidalyti savo patirtimi bendroje ir palankioje aplinkoje.

1 pavyzdys: Apklausa po kurso

Grįžtamojo ryšio apklausa po kurso - tai struktūrizuotas ir veiksmingas būdas įvertinti dalyvių įsitraukimą ir pasitenkinimą. Šis metodas leidžia mokymų vadovams surinkti tiek kiekybinius

duomenis, tiek kokybines įžvalgas apie įvairius mokymo aspektus. Apklausoje gali būti derinami skalių klausimai ir atviri atsakymai, kad būtų užtikrintas išsamus grįžtamasis ryšys.

Įgyvendinimas: Mokymų vadovai gali parengti apklausą taip, kad ji apimtų tokias pagrindines sritis kaip turinio aktualumas, įsitraukimas ir mokomosios medžiagos veiksmingumas. Toliau pateikiama 10 pavyzdinių klausimų, kuriuos būtų galima įtraukti į apklausą:

1. Turinio aktualumas: Kaip vertinate mokymo turinio atitikimą jūsų asmeniniams ar profesiniams poreikiams, skalėje nuo 1 (visiškai neatitinka) iki 5 (labai atitinka)?
2. Sudominimas: Kaip, vertinant nuo 1 (neįdomu) iki 5 (labai įdomu), jums atrodė, kad mokymai apskritai buvo įdomūs?
3. Komiksų naudingumas: Kaip komiksai padėjo geriau suprasti pagrindines sąvokas? (Galimi variantai: labai naudinga, vidutiniškai naudinga, visiškai nenaudinga)
4. „PowerPoint“ pristatymai: Kiek efektyviai „PowerPoint“ prezentacijos paaiškino teorinį turinį? (Galimi variantai: labai efektyviai, šiek tiek efektyviai, neefektyviai)
5. Mokytojo vaidmuo: Kaip vertintumėte mokytojo gebėjimą aiškiai bendrauti ir išlaikyti užsiėmimus įtraukiančius? (Skalė: 1-5)
6. Mokymosi veikla: Kaip veiksmingai interaktyvi mokymosi veikla padėjo suprasti medžiagą?
7. Mėgstamiausia dalis: Kokia buvo jūsų mėgstamiausia mokymo dalis ir kodėl? (Atviras klausimas)
8. Iššūkiai: Ar buvo kokių nors temų ar veiklų, kurios jums atrodė ypač sudėtingos? Jei taip, paaiškinkite. (Atviras klausimas)
9. Praktinis taikymas: Kiek tikėtina, kad tai, ko išmokote, pritaikysite asmeniniame ar profesiniame gyvenime? (Skalė: 1-5)
10. Pasiūlymai: Kokius konkrečius patobulinimus rekomenduotumėte būsimiems mokymams? (Atviras klausimas)

Apklausa gali būti platinama internetu (pvz., naudojant „Google Forms“ arba „SurveyMonkey“) arba kaip spausdintas dokumentas kurso pabaigoje. Mokymų vadovai gali analizuoti duomenis ir nustatyti dalyvių įsitraukimo dėsningumus, įvairios medžiagos veiksmingumą ir tobulintinas sritis.

2 pavyzdys: Tikslinės grupės diskusija

Tikslinės grupės diskusija suteikia galimybę dalyviams pasidalyti savo mintimis ir patirtimi pokalbio metodu. Šis kokybinis metodas gali padėti atskleisti gilesnes įžvalgas apie tai, kaip dalyviai suvokė mokymus ir jų įsitraukimo lygį.

Įgyvendinimas: Diskusijai vadovauja moderatorius, skatinantis atvirą dialogą ir užtikrinantis, kad visi dalyviai turėtų galimybę pasisakyti.

Diskusijos metu būtų galima užduoti tokius klausimus:

1. Bendra patirtis: Kokie buvo bendri įspūdžiai apie mokymo kursą?

2. Sudominimas: Kurios kurso dalys jus labiausiai įtraukė ir kodėl?
3. Komiksai: Kaip komiksų naudojimas paveikė jūsų supratimą apie temas?
4. Veikla: Ar buvo kokių nors interaktyvių mokymosi veiklų, kurios išsiskyrė ypatingu veiksmingumu ar malonumu?
5. Mokytojo vaidmuo: Kaip mokytojas padėjo išlaikyti jūsų susidomėjimą ir supratimą užsiėmimų metu?
6. Iššūkiai: Ar buvo kokių nors mokymo dalių, kurias, jūsų nuomone, reikėjo papildomai paaiškinti arba padėti?
7. Praktinis naudingumas: Kaip manote, ar įgytos žinios ir įgūdžiai padės jums darbe ar kasdieniame gyvenime?
8. Mėgstamiausia sesija: Kuri sesija ar tema jums labiausiai patiko ir kodėl?
9. Tarpusavio sąveika: Ar grupinės diskusijos ir bendravimas su kolegomis buvo vertingi?
10. Būsimi patobulinimai: Kokių pakeitimų ar papildymų rekomenduotumėte kitam mokymo kursui?

Tikslinės grupės diskusija turėtų vykti neformalioje aplinkoje, geriausia, jei ji truktų apie 30 minučių. Pokalbiui gali vadovauti neutralus tarpininkas (ne pagrindinis mokymų vadovas), o vėlesnei analizei galima naudoti užrašus arba įrašus. Toks metodas leidžia dalyviams pateikti išsamų grįžtamąjį ryšį ir detaliau aptarti savo patirtį.

Taikydami apklausos ir tikslinių grupių diskusijų metodus, mokymų vadovai gali išsamiai suprasti dalyvių įsitraukimą ir jų pasitenkinimą, kad galėtų tobulinti būsimus mokymo kursus, siekdami kuo didesnio poveikio.

4.2 Žinių ir požiūrio pokyčiai

Norint suprasti mokymo kurso veiksmingumą, būtina įvertinti jo poveikį dalyvių žinioms ir požiūriui. Tai reiškia, kad reikia įvertinti, kiek dalyviai sužinojo apie augalininkystės ūkininkavimą ir vartojimą ir ar jų požiūris į šią praktiką pasikeitė teigiama linkme. Mokymų vadovai gali naudoti toliau siūlomas priemones.

1 pavyzdys. Vertinimas prieš ir po kurso

Vertinimai prieš ir po kursų skirti įvertinti dalyvių žinių ir supratimo pokyčius. Lygindami atsakymus prieš mokymus ir po jų, mokymų vadovai gali nustatyti, kaip veiksmingai buvo pasiekti mokymosi tikslai

Įgyvendinimas: Kurso pradžioje dalyviai atlieka trumpą įvertinimą, kurio metu tikrinamos pagrindinės sąvokos, įgūdžiai ir nuostatos, susijusios su augalininkyste ir vartojimu. Tas pats arba panašus vertinimas atliekamas kurso pabaigoje, siekiant įvertinti įgytas žinias ir požiūrio pokyčius.

Toliau pateikiama keletas klausimų, kurie galėtų būti įtraukti į vertinimą prieš ir po kurso, pavyzdžių:

1. Augalininkystės žinios: Žinios apie augalininkystės ūkininkavimą, išvardykite du pagrindinius jo privalumus.
2. Poveikis aplinkai: Apibūdinkite vieną svarbiausią augalininkystės metodų taikymo naudą aplinkai.
3. Mityba: Kokie yra du sveikatai naudingi dalykai, kai mažinamas mėsos vartojimas ir didinamas augalinės kilmės patiekalų vartojimas?
4. Klaidingi įsitikinimai: Kokia yra dažniausiai pasitaikanti klaidinga nuomonė apie augalinę mitybą ir kaip ją išspręstumėte?
5. Rinkodara: Koks ekologinių ženklių vaidmuo populiarinant augalinės kilmės produktus?
6. Elgesio nuostatos (Likerto skalė):
 - a. Prieš kursą: „Tikiu, kad augalininkystė yra tvari ir praktiška.“ (Skalė: nuo visiškai nesutinku iki visiškai sutinku)
 - b. Po kursų: „Jaučiuosi užtikrintai aiškindamas kitiems apie augalininkystės naudą.“ (Skalė: nuo visiškai nesutinku iki visiškai sutinku)

Palyginkite kiekybinius (pvz., teisingų atsakymų procentinis pagerėjimas) ir kokybinius (pvz., gilesnis supratimas, atsispindintis atviruose atsakymuose) rezultatus prieš ir po kurso. Šie palyginimai atskleidžia žinių prieaugį ir požiūrio pokyčius.

2 pavyzdys: Refleksinės užduotys

Refleksinės užduotys skatina dalyvius kritiškai apmąstyti savo mokymosi kelią ir nustatyti, kaip keitėsi jų žinios ir požiūris.

Įgyvendinimas: Refleksinės užduotys gali būti pateikiamos kaip rašytinės užduotys arba struktūruotos grupinės diskusijos. Dalyvių prašoma išanalizuoti savo asmeninę mokymosi patirtį ir susieti ją su realiu taikymu. Toliau pateikiami keli klausimų, kurie galėtų būti įtraukti į refleksijos užduotį, pavyzdžiai:

1. Asmeninis mokymasis: Kokia buvo svarbiausia įžvalga, kurią gavote iš šio kurso, ir kodėl?
2. Suvokimo pokyčiai: Ar po šių mokymų pasikeitė jūsų suvokimas apie augalininkystės ūkininkavimą ar mitybą? Jei taip, kaip?
3. Taikymas: Kaip planuojate pritaikyti tai, ko išmokote, asmeniniame ar profesiniame gyvenime?
4. Kliūtys: Ar numatote kokių nors iššūkių, susijusių su augalinės mitybos praktikos diegimu ar skatinimu? Kaip galėtumėte juos įveikti?
5. Įsitraukimo perspektyva: Kuris užsiėmimas ar veikla labiausiai padėjo suprasti sąvokas ir kodėl?

Refleksinės užduotys vertinamos kokybiškai, atsižvelgiant į įžvalgų gilumą, kritinį mąstymą ir ryšį su realiuoju pasauliu. Mokymų vadovai gali pasinaudoti šiais atsakymais, kad nustatytų, kurios kurso dalys buvo labiausiai paveikios ir kur gali prireikti papildomos pagalbos.

3 pavyzdys: Elgsenos tyrimas

Elgsenos tyrimuose vertinama, ar dalyviai po mokymų perėmė naują praktiką ar elgseną. Šios apklausos paprastai atliekamos praėjus tam tikram laikotarpiui (pvz., 1-3 mėnesiams), kad būtų galima įvertinti ilgalaikį poveikį, tačiau, savaime suprantama, jas galima naudoti ir iš karto po mokymo kursų.

Įgyvendinimas: Mokymų vadovai gali išplatinti apklausą elektroniniu paštu arba surengti interviu, kad išsiaiškintų, kaip dalyviai įgyvendino savo mokymąsi. Elgsenos apklausose dažnai pateikiami kiekybiniai ir kokybiniai klausimai, daug dėmesio skiriant Likerto skalės punkтам, kad būtų galima įvertinti elgsenos pokyčius ir požiūrį. Toliau pateikiami keli pavyzdiniai klausimai, kuriuos galima įtraukti į elgsenos apklausą:

1. Praktikos priėmimas: Ar baigę kursą įdiegėte kokius nors augalininkystės metodus? Jei taip, apibūdinkite juos.
2. Dalijimasis žiniomis: Ar pasidalijote tuo, ką sužinojote, su kitais (pvz., bendraamžiais, šeima, kolegomis)? Jei taip, kaip?
3. Mitybos pokyčiai: Ar pakeitėte savo mitybą, kad į ją įtrauktumėte daugiau augalinės kilmės patiekalų?
4. Suvokiama nauda: Kokią naudą (pvz., aplinkosauginę, finansinę, susijusią su sveikata) pastebėjote pradėję laikytis augalinės mitybos?
5. Iššūkiai: Su kokiais iššūkiais susidūrėte bandydami pritaikyti tai, ko išmokote?

Likerto skalės klausimai:

1. „Priimdamas sprendimus, susijusius su ūkininkavimu ar vartojimu, aktyviai svarstau apie augalinės kilmės produktus.“
(Skalė: visiškai nesutinku, nesutinku, neutralus, sutinku, visiškai sutinku)
2. „Jaučiuosi užtikrintai skatindamas augalinės mitybos praktiką kitiems.“
(Skalė: visiškai nesutinku, nesutinku, neutralus, sutinku, visiškai sutinku)
3. „Kurso metu įgytos žinios turėjo teigiamos įtakos mano profesinei praktikai.“
(Skalė: visiškai nesutinku, nesutinku, neutralus, sutinku, visiškai sutinku)
4. „Esu motyvuotas daugiau sužinoti apie tvarius augalininkystės metodus.“
(Skalė: visiškai nesutinku, nesutinku, neutralus, sutinku, visiškai sutinku)
5. „Augalininkystės principus aktyviai įtraukiu į savo kasdienį darbą ar gyvenimo būdą.“
(Skalė: visiškai nesutinku, nesutinku, neutralus, sutinku, visiškai sutinku)

6. „Dažniau nei anksčiau su draugais, šeimos nariais ar kolegomis kalbuosi apie augalinės mitybos privalumus.“
(Skalė: visiškai nesutinku, nesutinku, neutralus, sutinku, visiškai sutinku)
7. „Šis kursas mane įkvėpė mažinti priklausomybę nuo gyvūninės kilmės produktų savo ūkininkavimo ar vartojimo įpročiuose.“
(Skalė: visiškai nesutinku, nesutinku, neutralus, sutinku, visiškai sutinku)
8. „Jaučiuosi pasirengęs atsakyti į dažniausiai pasitaikančius klaidingus įsitikinimus apie augalininkystę ar mitybą.“
(Skalė: visiškai nesutinku, nesutinku, neutralus, sutinku, visiškai sutinku)
9. „Kurso metu pristatoma praktika atitinka mano asmenines ar profesines vertybes.“
(Skalė: visiškai nesutinku, nesutinku, neutralus, sutinku, visiškai sutinku)
10. „Rekomenduočiau šį mokymo kursą kitiems, besidomintiems tvarumu ir augaline praktika.“
(Skalė: visiškai nesutinku, nesutinku, neutralus, sutinku, visiškai sutinku)

Likerto skalės atsakymai suteikia kiekybinių duomenų apie dalyvių elgesio ir požiūrio pokyčius. Mokymų vadovai gali apskaičiuoti kiekvieno atsakymo procentus arba vidurkius ir nustatyti tendencijas. Šių rezultatų derinimas su kokybiniais atsakymais padeda atskleisti gilesnes įžvalgas apie sunkumus ir sėkmę, kuriuos dalyviai patiria taikydami mokymąsi.

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.